

หน้าที่และความรับผิดชอบของนายจ้าง
ต้องห่วงใยและใส่ใจดูแลสวัสดิภาพของพนักงานขณะเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ

International SOS
Foundation

International SOS Foundation © 2016 All Rights Reserved

หน้าที่และความรับผิดชอบของนายจ้าง ต้องห่วงใยและใส่ใจดูแลสวัสดิภาพของพนักงาน ขณะเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ

กฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงาน พ.ศ. 2554

ภาพรวม

เศรษฐกิจไทยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมามีอัตราการเติบโตอย่างมีนัยยะสำคัญ ทั้งนี้เกิดจากหลากหลายปัจจัยที่ส่งผลให้มีการเติบโต ได้แก่ การลดการกีดกันทางการค้า การไหลเวียนของสินค้าและบริการ รวมทั้งการหมุนเวียนของแรงงานทักษะทั่วโลก

การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้จำนวนพนักงานที่ถูกส่งไปปฏิบัติงานในต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเดินทางไปในหลากหลายพื้นที่ ซึ่งแต่ละพื้นที่มีความเสี่ยงที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ความเสี่ยงด้านสุขอนามัย อันตรายด้านความมั่นคงปลอดภัย การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ การก่อการร้าย และภัยจากธรรมชาติ

นายจ้างควรตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องดูแลและห่วงใยพนักงานที่ไปปฏิบัติงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่มองข้ามไม่ได้ โดยการให้ข้อมูลประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือ ก่อน ระหว่าง และหลังจากการเดินทางไปปฏิบัติงาน

เมื่อพนักงานต้องเดินทางต่างประเทศเพื่อปฏิบัติงาน บ่อยครั้งมักเจอความเสี่ยงต่าง ๆ มากมายเพิ่มมากขึ้น เช่น ความเครียด อุบัติเหตุบนท้องถนน และปัญหาที่เกิดจากภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง (เช่น โรคเกี่ยวกับหัวใจและหลอดเลือด โรคเบาหวาน)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่องค์กรไทย ให้ตระหนักในความรับผิดชอบต่อการดูแลพนักงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังให้คำแนะนำนายจ้างในการป้องกันเหตุการณ์ไม่คาดคิด และปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งก่อให้เกิดการได้รับผลตอบแทนที่ดีจากมาตรการการป้องกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนทางธุรกิจ เกิดความสามารถทางการแข่งขัน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ นายจ้างต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงานให้แก่ลูกจ้างโดยนายจ้างต้องบริหารจัดการและดำเนินการให้มีความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายที่ระบุอย่างเคร่งครัด เช่น

สารเคมีอันตราย

นายจ้างต้องดำเนินการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานจัดการควบคุม และกำจัดสารเคมีอันตรายชนิดต่าง ๆ

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

นายจ้างต้องมีระบบควบคุมและป้องกันอัคคีภัยในสถานที่ทำงาน มีการอบรมป้องกันและซ้อมอพยพหนีไฟ มีป้ายแจ้งการอพยพหนีไฟ ถ้านายจ้างไม่ดำเนินการตามมาตรฐาน มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท

หน้าที่ในการให้ข้อมูล อบรมและ แจ้งเตือนพนักงานเพื่อลดความเสี่ยงต่าง ๆ

ถ้านายจ้างมอบหมายให้พนักงานไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ นายจ้างมีหน้าที่ต้องแจ้งให้พนักงานทราบถึงความเสี่ยงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

นอกจากนั้น นายจ้างมีหน้าที่ในการอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ผ่านนโยบายการป้องกันและแผนการจัดการภาวะวิกฤติ ซึ่งผู้บริหาร ผู้จัดการ และพนักงานต้องเข้ารับการอบรม ดังกล่าว ถ้านายจ้างไม่ปฏิบัติตามมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน และปรับไม่เกิน 200,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

นายจ้างต้องประกาศแจ้งเตือนด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่แสดงเด่นชัดในสถานที่ทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าว มีข้อแนะนำว่านายจ้างควรทราบตำแหน่งที่อยู่ของลูกจ้างที่ถูกส่งไปปฏิบัติงานนอกเขตประเทศไทย เพื่อกรณีที่จะต้องแจ้งหรือเตือนให้พนักงานทราบถึงอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ปฏิบัติงานในต่างประเทศ

หน้าที่ของนายจ้างเมื่อส่งลูกจ้าง ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ

พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมไม่
ได้ระบุไว้แน่ชัดในกรณีที่นายจ้างต้องส่งลูกจ้างไปปฏิบัติงานในต่าง
ประเทศ อย่างไรก็ตามมีข้อแนะนำว่าพระราชบัญญัตินี้ขยายขอบเขต
ไปยังพื้นที่ที่ปฏิบัติงานในต่างประเทศ และนายจ้างในประเทศไทย
ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อต้องส่งพนักงานไปปฏิบัติงานในต่าง
ประเทศ

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ความรับผิดชอบของนายจ้างจะเกิดขึ้น
เมื่อลูกจ้างปกป้องผลประโยชน์ให้แก่ นายจ้าง หรือกระทำการใด ๆ
ภายใต้คำสั่งหรือชี้แนะของนายจ้าง ถ้าลูกจ้างได้รับบาดเจ็บ
นอกเวลาทำงานซึ่งไม่เกี่ยวกับการทำงาน นายจ้างไม่อยู่ในความ
รับผิดชอบดังกล่าว

การรักษาพยาบาลและฟื้นฟู สมรรถภาพในการทำงาน

หากลูกจ้างได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยในระหว่างปฏิบัติงานหรือ
ปกป้องผลประโยชน์ของนายจ้าง นายจ้างต้องมีค่าใช้จ่ายดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน – ค่าใช้จ่ายขึ้นอยู่กับประเภทของการจ้างงานที่กำหนดในต้วบทกฎหมาย อย่างไรก็ตาม
ตามค่าใช้จ่ายกำหนดสูงสุดเป็นจำนวนเงิน 24,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพของร่างกาย – ค่ากายภาพ
บำบัด กำหนดให้สูงสุดที่ 24,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการผ่าตัด – ค่าใช้จ่ายในการผ่าตัด กำหนดสูงสุดที่
40,000 บาท อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ค่าผ่าตัดมากกว่า 40,000
บาท คณะกรรมการแพทย์มีอำนาจอิสระในการเพิ่มจำนวนสูงสุด
ได้ แต่ไม่เกินจำนวน 110,000 บาท
- อุปกรณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ – ค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์
สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพ เช่น แขน-ขาเทียม ไมยรัดรถ ไม่คำยัน
กำหนดจำนวนเงินสูงสุดที่ 160,000 บาท

ค่าชดเชยรายเดือน

ถ้าลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือสูญหายนายจ้าง
ต้องจ่ายเงินชดเชยรายเดือนให้แก่พนักงานในกรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิต
ให้จ่ายเงินชดเชยให้ บิดา มารดา สามี/ภรรยา หรือลูก (ในบาง
สถานการณ์)

ความรับผิดชอบของนายจ้าง กรณีส่งลูกจ้างไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ

ถ้านายจ้างในประเทศไทยส่งลูกจ้างไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ
และขณะที่อยู่ในต่างประเทศ ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเสียชีวิตใน
ระหว่างการจ้างงาน ลูกจ้างหรือครอบครัวสามารถเรียกร้องเงิน
ชดเชยได้ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตามถ้าครอบครัวของ
ลูกจ้างเรียกร้องให้ชดเชย จำเป็นต้องพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ ได้แก่

1. ลูกจ้างที่จ้างโดยนายจ้างที่อยู่ในประเทศไทยและสาเหตุของการ
เสียชีวิตหรือประสบอุบัติเหตุที่เกิดจากการปกป้องผลประโยชน์ของ
นายจ้างและทำตามคำสั่งของนายจ้าง
2. นายจ้างส่งลูกจ้างไปปฏิบัติงานในต่างประเทศอย่างถูกต้องตาม
กฎหมาย
3. ถ้าลูกจ้างเสียชีวิตในต่างประเทศ ครอบครัวของพู่เสียชีวิตต้องมี
ใบมรณะภาพ เพื่อยืนยันการเสียชีวิตและแปลเป็นภาษาไทย

กรณีศึกษา

พนักงานคนไทยจ้างโดยบริษัทคนไทยถูกส่งไปปฏิบัติงานประจำ
ในนครโฮจิมินห์ประเทศเวียดนาม ก่อนเดินทางไปต่างประเทศบริษัท
ได้จัดหาข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม ซึ่งมีข้อมูลด้านการ
แพทย์และคำแนะนำการเดินทาง ซึ่งในขณะที่ปฏิบัติงานเขารู้สึกปวดท้อง
จึงรับประทานยาเพื่อบรรเทาอาการปวดเป็นระยะเวลา 2 วัน แต่
อาการก็ยังไม่ดีขึ้น

พนักงานจึงได้ติดต่อศูนย์บริการความช่วยเหลือด้านการแพทย์
และการเดินทางเพื่อขอคำแนะนำจากแพทย์ แพทย์ของศูนย์บริการ
ความช่วยเหลือได้ส่งพู่ป่วยไปตรวจที่คลินิกในนครโฮจิมินห์ ซึ่งทีม
แพทย์ในโฮจิมินห์ได้ทำนัดให้เข้ารับการรักษ และประกันค่าใช้จ่ายให้
แก่พนักงานในนามของบริษัท

เมื่อแพทย์ได้ตรวจและวินิจฉัยอาการของพู่ป่วยพบว่าเป็นไส้ติ่ง
อักเสบ แพทย์จากศูนย์บริการฯ จึงแนะนำให้เร่งเคลื่อนย้ายพู่ป่วยไป
รับการรักษาในสถานพยาบาลที่มาตรฐานสูงกว่า โดยย้ายไปรับการ
รักษาในกรุงเทพฯ ในที่สุดพู่ป่วยถูกเคลื่อนย้ายไปยังโรงพยาบาลใน
กรุงเทพฯอย่างปลอดภัย และได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที

ศูนย์บริการความช่วยเหลือในกรุงเทพฯได้ติดตามอาการและการ
รักษานจนกระทั่งพู่ป่วยออกจากโรงพยาบาล และสามารถกลับไป
ทำงานในนครโฮจิมินห์ต่อไป

unสรุป

การขยายตัวของเศรษฐกิจในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน ที่จะร่วมเข้าไปในกลุ่มเศรษฐกิจโลกที่มีการเคลื่อนย้ายและหมุนเวียนของแรงงานทักษะ และคาดว่าจะถูกควบคุมโดยกฎหมายแรงงานของแต่ละประเทศ ที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

จากภาวะการเปลี่ยนแปลงนี้ ทำให้พนักงานและครอบครัวต้องเดินทางไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ห่างไกล และมักเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด สิ่งเหล่านี้ทำให้มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของร่างกาย เสี่ยงต่อการติดโรคระบาดและภัยด้านความมั่นคงปลอดภัย นายจ้างควรมีมาตรการและนโยบายในการดูแลพนักงาน โดยยึดหลักตามกฎหมายไทยที่สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้

การดูแลสวัสดิภาพของพนักงานไม่เพียงแต่ป้องกันอันตรายหรือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แต่เป็นการป้องกันการฟ้องร้อง และการเรียกร้องเงินชดเชยจำนวนมากที่อาจเกิดขึ้นได้ และเป็นการป้องกันความล้มเหลวของภารกิจด้วย จากมุมมองดังกล่าวจึงแนะนำให้ นายจ้างจัดให้มีการให้ข้อมูล ก่อน ระหว่าง และหลังการเดินทางของพนักงาน

1. การประเมินอันตรายของอุตสาหกรรมนั้น ๆ
2. การจัดการอบรมและให้คำแนะนำด้านการแพทย์และความมั่นคงปลอดภัยก่อนการเดินทาง
3. จัดหาและอุปกรณ์ด้านการแพทย์
4. ตรวจสอบร่างกายเพื่อเตรียมความพร้อมของสมรรถภาพก่อนเดินทางไปปฏิบัติงาน
5. การประเมินอันตรายที่มีผลต่อสุขภาพและสถานรักษาพยาบาลของพื้นที่นั้นๆ
6. จัดเตรียมแนวทางป้องกันโรคระบาด
7. ติดต่อสื่อสารและติดตามตำแหน่งที่อยู่ของพนักงานอย่างต่อเนื่องเพื่อแจ้งข่าวสารหรือแจ้งเตือนเหตุการณ์อันตรายต่าง ๆ
8. การพัฒนาแผนรับมือภาวะวิกฤต

โดยสรุปแล้วการตระหนักถึงตัวบทกฎหมายของไทยและแนวทางในการดูแลพนักงานจะช่วยให้องค์กรเกิดประโยชน์จากการป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายตรงที่อาจเกิดขึ้น (การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การส่งกลับประเทศภูมิสำเนา และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจากเกิดอุบัติเหตุ) และค่าใช้จ่ายทางอ้อม (เงินเดือนของพนักงาน ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ และการสูญเสียการเพิ่มผลผลิต) และตัวพนักงาน (การรักษาพนักงานให้คงอยู่) จากความล้มเหลวของภารกิจในต่างประเทศ

ในที่สุดเมื่อมีการควบคุมลดและกำจัดความเสี่ยงอันเกิดจากการป้องกันเตรียมพร้อมในเชิงรุก องค์กรไทยก็พร้อมขยายธุรกิจ โดยมีพนักงานซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าขององค์กรเป็นตัวแกนในการขยายธุรกิจไปทั่วโลก

โบรชัวร์นี้จัดทำขึ้นโดย:

- มูลนิธิ อินเตอร์เนชั่นแนล เอสไอเอส
- สภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทย
- บริษัท สำนักกฎหมายธรรมนิติ จำกัด

International SOS
Foundation

ธรรมนิติ
DHARMNITI